

dominus, cōfiscari quatenus est dominus, ad ipsum que spectant: vnde, quia vnuquisque maioratus post ex p̄scripto institutoris, solum est dominus maioratus in tempus vita sua, cum onere, vt bona post mortem eius, ex p̄scripto eiusdem institutoris, transiret in veteris vocatum, ob delictum p̄fessoris confiscatur solum in tempus totum vita tales p̄fessoris, quadam communitatem, quam is p̄fessor post tempore vita sua ex eis bonis percepturus, ut disputatione precedente dictum est, non vero in reliquo tempore.

Ad secundum. Ad secundum dicendum est, permissionem illam earum legum mitiendi eo modo maioratus de bonis patrimonialibus, non est p̄mitit (i modo demus, posse illum instituire de tertio legitime filiorum in hoc Castellae regno) sed esse non impedire id, quod ex natura rei, atque iuxta regulas iuris communis, licet. Item ex ipso, quod fas est in modo maioratus de bonis patrimonialibus, instituire ex natura rei, atq; ex principiis iuris eis, maioratus ita institutus esse innat, ut confiscari non possint ob delictū eos p̄fessoris, nisi in soli tēpū, quo ille vixerit: quare, quod eiūmodi maioratus confiscari non possint ob delictū eos p̄fessoris, non prouenient respondere. In primis, quod ea lex intelligatur, de quibusdā iuribus libertorum, quae tranſite possunt ad extraneos. Deinde vero, quod ea lex intelligatur, interim dum delinqūtū vi sit: quod nihil cum dicit haec tenus de maioratus pugnat. Si tamen responſiones illa recte expendantur, compierent, nihil solidaris habere. Legitima vero responſionem esse existimat, cum legem primā latam fuisse post legem quicquid. C. ad leg. Iul. maiest, qua sanctum est, filios eius, qui commisit crimen lese maiestatis in primo gradu, incapacem esse successōnem, nō solum patrī, sed etiam suis, quin & matrī, atque alijs extraneis, ut disputatione sequente explicabitur, atque adeo neque in iuribus libertorum post eam legem succedit responſum: case de causa. I. citata, etiam filii ab eis iuribus excluduntur, & applicantur filio, interim dum non perficit persona illorum capax.

Contra leges quidem esse, bona incidentium in crimen lese maiestatis, non confiscari; eo tamen modo, quo dominum eorum ad ipsos spectat, vt in responsione ad primum argumentum dictum est; inquit dominum bonorum maioratus, non spectat ad legitimū illius p̄fessorēm, nisi in tempore, quo ille vixerit, & post id tempus, ex p̄scripto institutoris, pertinet ad veteris ad eum vocatum, qui, id ita instituendo, vtrum iure sua circa sua propria bona, sane non est contra leges, quod, si est posterior in crimen lese maiestatis incidit, bona eius maioratus solum confitetur in tempore, quo ille vixerit, & postea transiret ad veteris ad eum maioratum, vocatum, vt in eadem responſione ad primum argumentum est dictum: quare corrūt cetera, quia in eodem argumento subiunguntur. Neque, quod maioratus institutor ea sua institutione per accidens sit in causa, vt bona maioratus delicto p̄fessoris confiscari non possint in prædictum ulterius ab ipso metu inſtituere ad eum maioratum vocatum, featur, vt deludantur pena legibus statuta: quoniam in ceteris bonis, qui plurima sunt, exerceri possunt, & in bonis ipsius maioratum, quatenus præcisē ad delinqūtēm attinerint, & per accidens est, ex natura maioratus, quod confiscari non possint in prædictum ulterius ad eum vocatum.

Ad quartum, concepo antecedente, neganda est consequētia: quoniam id non est iusta & legitima causa in bonum institutoris & familie: in bonum autem reipublicam sine cambio, non fatis est, vt fiat, quacunquā causa, sed necessaria est, virginitatis, ex qua supra dictum est, posse bona maioratus confiscari.

Ad quintum, concepo antecedente, quoniam bona feudalia à principe deriuantur, & conceduntur in feudum, vnde dari possunt, & data cententur, cū

eo unete, lege, ac grauamine, vt etiam dicemus de maioratus de bonis corona regni institutis; nequaquam est consequētia: quoniam longe diueria est ratio de maioratus ex bonis patrimonialibus, maxime absque regia facultate institutis, de quibus nunc loquimur.

Ad lexum, concessa maiorati, si cetera sint paria, Ad sextum. ad minorem dicendum est. Id esse verum, quando id ita omnino efflagitat commune reipublica bonum, cui alter non possit subueniri, quod præpondendum est bono priuato veteris vocatorum ad regiam, etiam si innocentes sint: non vero esse verū, quando id non omnino efflagitat commune reipublica bonum: vnde concedendam etiam est consequētia: quando id similiiter omnino exigetur commune reipublica bonum: quia tamen non ita faciliter etiū sicut in priuatis maioratus, sicut in regno, neganda est consequētia: eo quod cetera non sint paria.

Ad septimum Molina vbi supra nu. 3. improba ta sententia gloſarum quarundam, quae eam legem primam intelligunt de crimine lese maiestatis in primo gradu, contraria vero iure in secundo, dupliciter ad eam legem primam respondent. In primis, quod ea lex intelligatur, de quibusdā iuribus libertorum, quae tranſite possunt ad extraneos. Deinde vero, quod ea lex intelligatur, interim dum delinqūtū vi sit: quod nihil cum dicit haec tenus de maioratus pugnat. Si tamen responſiones illa recte expendantur, compierent, nihil solidaris habere. Legitima vero responſionem esse existimat, cum legem primā latam fuisse post legem quicquid. C. ad leg. Iul. maiest, qua sanctum est, filios eius, qui commisit crimen lese maiestatis in primo gradu, incapacem esse successōnem, nō solum patrī, sed etiam suis, quin & matrī, atque alijs extraneis, ut disputatione sequente explicabitur, atque adeo neque in iuribus libertorum post eam legem succedit responſum: case de causa. I. citata, etiam filii ab eis iuribus excluduntur, & applicantur filio, interim dum non perficit persona illorum capax.

D I S P V T . 658.

Detur ob crimen lese maiestatis humanae, aut diuinæ, commissum à p̄fessorē maioratus, qui eum non instituit, exclaudantur eius liberi, transiret ad veteris ad eum vocatum. Et de crimine lese maiestatis humanae.

S V M M A R I V M .

1. Leſe maiestatis crimen quādo, & aduersus quos committatur.
2. Leſe maiestatis crimen quibus in eventibus iure būi regni, accommodat ad ius commune, incorreptur.
3. Maiestatis crimen gradus primi, quod. Quam acriter puniri debeat. Pununtur conforites, etiamq; ad folium conflūtum, et trāctum sit decentum. Et num conſiq; id non detegentes puniri debeant, & quoniamque. Conſors item si illud detegat, quoniamque a pena libertatis.
4. Leſe maiestatis ob crimen, quando dominus dividenda.
5. Regi maledicēt, quas penas incurat. Et in hoc regno media pars bonorum illius confiscatur.
6. Concubitus cum Regina, cum Regis consanguinea, aut cum famula Regis, aut Regina, quibus penas incurat.

Regis

7. Regio in filium, regni successorem, delictum, etiā con cubitis cum uxore illius, aut filia, vt punitiendum.

8. Delinquens in Regis filios in regno non successores, vt ponendus.

9. Gradus alij criminis leſe maiestatis.

10. Leſe maiestatis crimen incurrens, quibus penas punitur.

11. Filii incidentis in crimen leſe maiestatis, quam infamiam ac penas incurant, & quoniamque suæ punitiōnēs, etiā quoniamque sunt incapaces.

12. Filii committentes crimen leſe maiestatis, succedentes in matrē innocentē possunt in sola legitima: alijs rebus in quibus etiā quoniamque sunt incapaces.

13. Teruellicio non omnis, qui crimen leſe maiestatis committit, dicitur, sed solum qui in certo gradu ac modo illud committit. Atque eius folium memoria damnatur post mortem intra quinquecūnū a commissō delictū, etiā quoniamque ad id sumū descendentes illius.

14. Leſe maiestatis de crimen qui ad ascendens admittantur panamque talionis incurrit, qui de eo criminis accusat nec illas probat.

15. Quibus in eventibus crimen leſe maiestatis in Lustano iure incurritur.

16. Quoniam a varietate de iure communis, Castella, & Lusitania, circa crimen leſe maiestatis, capitulo ilius.

17. Infat criminis leſe maiestatis ut puniuntur, etiam beſtiliter in equeſtes Cardinales, anci & Romane Ecclasię, & ad illi cooperantes.

18. Illecreti, credentes, receptacores, defensores, fautores, quae eorum, informatae de cedentibus, quibus penas punitur, etiā quoniamque de cedentibus, quibus penas punitur.

19. Dena infamie, inhabilitas ad publica officia, ant dignitatem, & ut succedit alijs non possint, si quis committent crimen leſe maiestatis humanae imposita, ad nepotes non extenduntur.

20. Filii natū, aut concepti, ante crimen patris, qui crimen leſe maiestatis humanae, aut diuinae, committit, non incurrit penas filii eo modo delinquentium fratrum.

21. Filii concepti ante heresin, aut crimen leſe maiestatis patris poffessoris maioratus ex bonis patrimonialibus, non excluduntur a successione in eum maioratu.

22. Si in Lusitania poffessor maioratus ex bonis patrimonialibus in crimen leſe maiestatis incidat, et successione in illo remouentur filii illius, & denouentur ad veteris ad eum vocatum fine maioratus utiſtūtū, fine contractū inter viros fuerit infinitus.

23. Alij successione maioratus ex bonis patrimonialibus, excluduntur filii concepti post crimen leſe maiestatis patris poffessoris, tam de iure communis quam huius regni, si maioratus ultima voluntate fuit institutus, scilicet si contractū inter viros fuit infinitus.

24. Majoratum eiusmodi successione non priuatur filii concepti post patris crimen ex eo capite solim, quod incapaces sint officiū publici, ad dignitatem. Et quid de titulo Comitatus, Duciatus, aut Marchionatus, si is maioratus cum habeat annexum.

Disputatio hac quasi appendix est praecedentis, quia querimus, vtrum falsum propter crimen leſe maiestatis humanae, aut diuinæ, poffessor maioratus, excludantur a successione in illo liberis ita delinquentis, & incedentis, non quidem fiscis, sed veteris ad eum vocatus, etiā quoniamque de cedentibus, degradari debet, & traditi punitiendum iudicii, ac principi peculari, tanquam eius criminis reus.

De iure huius Castelli regni. I. i. titu. secundo, p. 1. & I. prima, titu. 18. lib. 8. noua collect. incha. L. titu. 12. par. 2. accommodate ad ius commune, sequentes eveniūt commemorantur, in quibus crimen leſe maiestatis humanae incurritur. Primus, si

Et vero res hinc melius intelligatur, obſerua. Crimen leſe maiestatis committit aduersus principem, aut rempublicam, non recognoscet superiorem, et rempublicam Summum Pontificem, Imperatorem, Regem, rempublicam Venetorum, Genueſum, & aduersus alios non recognoscet superiorem: fine crimen sit aduersus personam ipsam talis supremi

Tom. III.

principis, siue aduersus ipsum itatum, siue aduersus aliquid, quod in detrimentū principis, ipsiusve statutū, redundet, iuriq; dispositione censeatur superiorm principis maiestatē laeti, iuxta ea quae dicuntur. Ita communis doctorum intentio, quam referunt ac sequuntur Ant. Gom. 3; tom. var. refol. c. 2. nu. 6. & to. Iul. Clari. lib. 5. sententiarum. §. leſe maiestatis crimen, nume. 1. & Greg. Lopez. l. 1. tit. 2. par. 7. gl. 1. confone ad eam legem. Quando autem principis modo aliquo recognoscet superiorem, atamen administrator tota ita reipublica, suive potestatus, sibi omnino incurreret, vt in aliquibus potestatibus Italie, & Germania, cernitur, forte si crimen a sibi subditum in personam, aut in statum talis principis, commissum, reputaretur crimen leſe maiestatis, in eoque locum haberent penam, vel omnino, vel magna ex parte, patratoribus eius criminis à iure flattus. Atque ita reconciliari possunt controverſie & doctores, quos Iul. Clari. ubi sup. nu. 3. refert, tolerarique debet conſuetudo multorum locorum, ut etiā modi criminis, tanquam leſe maiestatis, puniantur penas à iure ei criminis statutis.

Irem, vt alius aduersus principem, vel rempublicam non recognoscet superiorem, dicatur crimen leſe maiestatis committit, necesse est, vt is subditus illius, membrumque eius reipublica sit: si enim sit de aliena reipublica, non censebitur etiā crimen leſe maiestatis committit, etiam si principem occidat, aut rempublicam prodit: nisi prius factus est de ea reipublica, quoniam prodit, aut cum principem interfici, vt colligitur ex elementina pastoralis, de re iude. & ibi non glo. verb. non subdit, & affirmat iudicium doctorum sententia, quam Iul. Clarius, ubi sup. num. 6. & Ant. Gom. cap. 2. citato, nu. 10. re fecerunt ac sequuntur, scilicet ex eis facta perspicua. Non tamen probo, quod idem Iul. Clari. ibid. nu. 7. cum Card. Alex. tubinigit, nempe clericum, natum & commoratorem in aliqua reipublica, etiā crimen leſe maiestatis committit, etiam si in principem, aut in rempublicam, cōmittat, quod si laicus de eadem reipublica committit, efficit crimen leſe maiestatis, non incidere in crimen leſe maiestatis. Dicitur, quoniam per factos ordines egreditur iurisdictionem principis, reipublica & que pecularis. Hoc, inquam, non probo. Quoniam ordines facri non faciunt, vt clericus ille non sit pars eius reipublica, & vt non regatur legibus & iurisdictione eiusdem reipublica, vt Disp. 11. & alias, dictum est, neque efficiunt, vt non habeant in dominum temporalem, caput supremum eius reipublica: sed solum est exemplis à tribunali eius principis, vt puniri, aut iudicari, ab eo non possit, nisi iusta de causa ei relaxetur.

Vnde committit quidem tunc utrum crimen leſe maiestatis, & pro qualitate criminis, ac persona, puniendis, effit a suo iudice Ecclesiastico, tanquam reus leſe maiestatis in suum principem, & in suam rempublicam, citius ei pars: quae, si crimen tanta pena sit dignum, vt hoc, de quo loquimur, dignum re ipsa est, ex cedentibus que tractata sequentur erit manifestum, degradari debet, & traditi punitiendum iudicii, ac principi peculari, tanquam eius criminis reus.

De iure huius Castelli regni. I. i. titu. secundo, p. 1. & I. prima, titu. 18. lib. 8. noua collect. incha. L. titu. 12. par. 2. accommodate ad ius commune, sequentes eveniūt commemorantur, in quibus crimen leſe maiestatis humanae incurritur. Primus, si

Et vero res hinc melius intelligatur, obſerua. Crimen leſe maiestatis committit aduersus principem, aut rempublicam, non recognoscet superiorem, et rempublicam Summum Pontificem, Imperatorem, Regem, rempublicam Venetorum, Genueſum, & aduersus alios non recognoscet superiorem: fine crimen sit aduersus personam ipsam talis supremi

V. 3 morte

morte crudelior, & vilior, cōsūta: quoniam index A non potest punire poenis inconfutatis: iudicem verò ait, mitigare in hoc euentu non posse penam. Hā benda tamen erit ratio delinqüentis, ac circumstanciarum criminis, in pena imponenda. Et princeps supremus, aut re publica ipsa, pro arbitrio imponere poterit penam inconfutam in eo euentu, prout ratione iconfoum, publiceque utilitatē expedire iudicauerit. Iul. Clar. vbi sup. num. 8. ait, de confutidine patratorum criminis laſa maiestatis, folere viuos concidi in frusta, frustaque ipsa appendi in locis publicis. Non tamen idem mos est in omnibus regionibus, sed aliter ac aliiter in diversis regionibus crimen hoc punitur.

Et vero obſeruandum, in primo hoc luuius crimini gradu, ob illius atrocitatem, & perniciem re publicae maximam, non solum puniri pena ordina ria huic gradui statuta, ac consummatum, sed etiam cōſilium, tracatumve, ac deliberationem, de eo committingo: & longè maiori cum ratione delinqüentis puniri debet ea pena, si in eo delicto mandando exequitioni fuerit viterius progreſſi. Licet enim in loco delicto, fuit & in reliquo, nō puniatur solus actus internus, deliberatione, sola intermixta: si tamen exterius fuerit id tracatum, ac delibera tum, etiam si delinqüentes non sint viterius progreſſi, tam ipsi quācō ſequendum, fauorem, aut auxilium, ad id dantes, puniuntur penis ordinarijs eius delicti, capitis, conſentiationis omnium honorum, & carceris, qui ibi erit fermos, ut exprefſe habentur. I. quisquis C. ad leg. Iuliam maiest. l. 1. & 2. tit. 1. par. 7. & l. 1. tit. 8. lib. 9. nouæ collect. & affirmat communis doctorum sententia, quam Couar. in elemen. si furiosus par. 2. in prim. num. 7. & Iul. Clar. vbi ſupra num. 1. referunt ac ſequuntur. Verba legis 1. citate tit. 1. par. 7. haec fuit. *La primera a mayor, la que mas fuertemente deue ficeramente da; es se traibane al gono de muerte de su Rey (id est molitus id fuerit) o de facerle perder en vida la honra de su dignidad, traicando je con enemigo, que levaro Rey, o que fu señor de la aporado del reyno.* Et multò aperius habentur omnia explicata lege 6. tit. 1. par. 2. vbi omnes illi penas exticuntur ad omnes, quidquam corrum, quae dicta sunt, aduerter Regem statutas ac molientes, & ad omnes quod id confluum, fauorem, aut auxilium dantibus, iuxta legem quouis citata.

Lege 6. ſubiungitur, id scientes, nisi id detegant, in eadem incidere penas. Quod Greg. Lopez. ibi verb. qualquier que lo ſigieſte. & Anto. Gom. 3. tom. var. refol. cap. 2. num. 8. in calce limitationis tertia, limitant, modo id poſſim sufficienter probare: alioquin magno diſcrimini fe exponerens, iuxta legem 3. C. ad leg. Iul. maiest. Grego. Lopez ibidem ait, id conſentaneum, effe legi quouis, in fine, C. ad leg. Iul. maiest. In ea tamen lege ferma non eft de nude ſcientibus parari necem principi, aut exiuit re publica, fed de conforbitis & participibus in eo confilio & coniuratione: nili paragraphum penultimo eius legi intelligere velis, etiam de ſcientibus, qui conforbes delicti non fint, quo pacto eum intelligit Anto. Gom. limitatione citata, qui veram in puncto iuriis affirmit ſequentem Bart. opinionem. Bartolus verò, & multi alii, relati a Iulio Claro lib. 5. ſentent. §. vlt. q. 87. num. 2. & ab Anton. Gom. vbi ſupra, censent, ſcientem tale conſilium, nec reuelantem, puniēdum effe pena capitis: nullam verò mentionem faciunt de alij poenis conforbitis in eo delicto statutis. Multi verò alii, quo uul. Clarus ibidem, & Anton. Gom. referunt, improbat ſententiam Bart. Et quamuis fateantur, puniendum effe cum pena arbitria, censent tamen, iniquum effe, illum ea ſola de cauila interficer. Iulius verò Clarus annuit Bartolo, quando quis eſſet conſcius parari mortem Regi

(& idem dicit de conſcio parari exiuit re publica) niſi id detegret, cum poſſit, propter graue dānum, quod re publica immineat, quod finguli ſubdit, ſi poſſint, ardē tenetur vitare: neque haec ſententia mili displicet. Luxa Barto. vero ſententiam id acruis adiude ſanctum effi in hoc regno l. 6. citata. L. quisquis S. vlt. C. ad leg. Iul. mai. de conforbitis factionis, conſentientibusque in illa, habetur, ſi quis corum illam detegat, antequam viterius ipſe procedat ad aliam eācum, non ſolum parcedum illo omnino effe, fed etiam pregiu effe affiſcendum. Si vero id detegat, progreſſus quidem iam ad aliiquid aliud in eo delicto, ceterum antequam aliunde ſciatur, parcedum illi effe, non tamen affiſcendum eſſe premio. Lege 5. titu. ſecundu, par. 7. idem flatuit, ceterum in primo euentu ait, cum non habere locum, ut detegatis coniurationem premio affiſcatur, ſi iuramento eam iam conſirmauerat. Et eadem ratione eam legem intelligi, ſi poſt conſpiracionem, & communem conſenſum, ad aliquid aliud in eo delicto fuerit progreſſus, iuxta S. vltimum citatum. Lege vero Luſitan. lib. quinto, ordin. tit. 1. §. 11. conſentit cum lege quouis §. vltimo citato: excipit tamen in primo euentu eum, qui iuit, aut coniuratione, hunc enim non cefet premio affiſcendum, etiam si rem detegat, ante quam viterius fit progreſſus, tam ipſi quācō conſilium, fauorem, aut auxilium, ad id dantes, puniuntur penis ordinarijs eius delicti, capitis, conſentiationis omnium honorum, & carceris, qui ibi erit fermos, ut exprefſe habentur. I. quisquis C. ad leg. Iuliam maiest. l. 1. & 2. tit. 1. par. 7. & l. 1. tit. 8. lib. 9. nouæ collect. & affirmat communis doctorum ſententia, quam Couar. in elemen. si furiosus par. 2. in prim. num. 7. & Iul. Clar. vbi ſupra num. 1. referunt ac ſequuntur. Verba legis 1. citate tit. 1. par. 7. haec fuit. *La primera a mayor, la que mas fuertemente deue ficeramente da; es se traibane al gono de muerte de su Rey (id est molitus id fuerit) o de facerle perder en vida la honra de su dignidad, traicando je con enemigo, que levaro Rey, o que fu señor de la aporado del reyno.*

Et multò aperius habentur omnia explicata lege 6. tit. 1. par. 2. ſtatuit, cum, qui Regem interfici, aut comprehendendit (prender Hispanē dicimus) & qui ad id auxilium, fauorem, aut auxilium deſerunt, ultra alias penas, ea etiam eſſe puniēdō, quod corum domus, & alia corundem exdificia, diſtruant, nee ultra adiſſentur. Eos vero, qui ſolum ferro, et alia Regem percuferunt, & qui conſilium, fauorem, aut auxilium, ad id dederunt, incide re quidē in alias penas etiam in laſa maiestatis ſtatutas, non tamen coram domus, & alia corundem adiſſia, eſſe diſciuta.

Qui autem principi maledicit, leuitate peccanti, aut temeritus, & qui iurauit per vitam principis aliquid impiere, neque impieuit, tantum abicit, ut ē ſendi ſint re laſa maiestatis, ut de eā non fit eu randum, ut tanquam principi contumeliosi, puniantur: qui vero maturo iudicio, ſen ex professo, principi maledixerit, aut de eo finitū re traxerit, licet reus non fit laſa maiestatis, cauila tamen ad principem eſſe remittenda, ut, num viterius ea de re fit inquirendum, inliqēdaque ei ita aliqua pena, ſtatutat. Ita habetur Ivnica. C. li quis Imperatori maledixerit, & l. 1. & 2. C. ad leg. Iul. maiest. In hoc vero regno l. 1. titu. 2. lib. 8. nouæ collect. ſic ab Henrico ſententiam. *Quien dicez mal de nos, o a alguno de nos o de nuestros hijos, es alegre o por ello, y la mitad de sus bienes ſon para la nuestra camara, ay el cuerpo a nuesta merced.*

E 1. titu. 18. lib. 8. nouæ collect. in eodem pri mo gradu laſa maiestatis computat, fi quis in Regis honore delinquat, rem habendo cum ipius uxore, aut cum ipius filia, que nondum fit coniuga ta. Item ſi aliquid eorum, que in Regem fiant, diſta ſunt attinere ad primum gradum laſa maiestatis, eadem quidē in principem regni ſuccellorem efficiat. Excipit, nifi princeps, regni ſuccellor, interſi cere, percutere, aut comprehendere, vellet Regem, aut expellere eum à regia dignitate: nam tunc, quod ſubdiu aduersus principem regni ſuccellorem effici ent, in Regis deſenſionem, non ſolum non eſſent crimen, ſed digni ob illa eſſent premio.

Quod ad primum attinet, obſerua, ante eam legem, conſubitum cum eiusmodi Regis filia, non at tuinſiſe

tinuisse ad crimen laſa maiestatis, ut conſtat ex l. 2. titu. 14. par. 2. Vbi, qui tem habet cum filia Regis, cum Regis foro, aut cum alia Regis conſanguinea, qua in domo Regis effent, aut ſub cura Regis in loco aliquo à Regerelīſte, aut collo catę, punieba tur morte, ſi comprehendi poſſet: ſi vero fugeret, nec poſſet capi, puniebatur amiftione omnium ſuorum honorum, & perpetuo exilio à regno. Bánitus vero (Hispanē encardato) eo modo cum deportatis comparatur, vt habetur l. 4. titu. 18. par. 4. Atque eadem pena ſtatutat ei, qui aliquam extraheret de eā domo. Qui vero conſilium ad talem conſubitum de diſteretur, aut oculi, & amitebatur omnia bona ſua. Qui autem conſubitum habet cum filia, aut alia conſanguinea Regis, qui non ſit ita in domo, & ſub cura & custodia Regis, nea lege ſtatutat, non ita acriter puniri debere, fed arbitrio Regis ac iudicis, pro qualitate delicti. Lege 3. titu. 14. par. 2. addit. Si quis concurberit cum feminis, qui eis in seruitio Regis, aut aliquid cum ea fecerit, vnde illa in famiam conſubitum contrahat, ſi in flagranti delicto comprehendendatur, ut interficiatur. Si vero non fuerit deprehendens in flagranti delicto, & ſit nobilis, exulat a regno, & impune interfici poſſet à conſanguineis talis mulieris, iuxta eaqꝫ ibi, & l. 3. titu. 16. p. 2. habetur. Si vero non ſit nobilis, capitis pena puniatur, etiam in flagranti delicto non fit comprehendendatur, ut interficiatur. Quod si aufligat, amittit omnia bona ſua.

C 7. Quod vero attinet ad conſubitum de principi, id quoque ſtatutat l. 1. titu. 1. par. 2. Quarē, iuxta ea, que vtrōque dicuntur, in quis conſubitum cum vxore principis, aut cum filia illius nondum nupta, incidet in crimen laſa maiestatis primi gradus, & in penas pro tali crime ſtatutas. Eadem legē l. 1. titu. 15. par. 2. habetur, ſi aliquid fieret in Regem, aut in principem, quiq; attinet ad primum gradum laſa maiestatis, attingere etiam ad eundem gradum, ſi ſiat contra Reginam, aut contra principis vxorem. Niſi illa aliquid commiffisset, vnde digna eſſent, qui id patenter, & ex Regis conſentie ad exequitione mandarentur.

Vtrum autem, ſi Regis diffipat bona regni, diſgnoſus eis, qui priuarent administratione, poſſet principes, regni ſuccellor, propria autoritate in ilium conſigere, cumque in regia administratione mouere. Redēt Greg. Lopez. l. 2. titu. 15. citato, verbo de ſheredar a ſu padre, negante respōdet: ſed recurrere debet ad Summum Pontificem, cuique autoritate remouēdus eſſet, ſi cauila ad id ſufficientem iudicaret. In eiusmodi enim rebus recurri ſolit, & debet ad Summum Pontificem, ut res ipſa ex eis poſtu lar, ne aduersus caput regni inferiores ſententiam dicant, ut caput, intellecto, de iure iur. & capit. grandi, de ſupl. neg. pral. lib. 6. fuit recurrum.

E 8. Quia illi filios Regis prater regni ſuccellorem, interficer, percutere, aut comprehendere, non in cideret in crimen laſa maiestatis, neque penas ei criminis ſtatutas incurrit: ſed ſolum certi plecedus pena mortis, aut ſi comprehendendi non poſſit, ut ea pena in coexequitione mandetur, amittit omnia bona ſua, & exulat a regno. Ita habetur l. 1. titu. 15. p. 2. vbi Greg. Lopez. gioſ. vlt. ait, ſi poſſet capiatur interfici debere: ſed tunc reſtituere debet ſicut bona, quae ex illo occupauerat.

Secundus euentus, in quo de iure huius regni crimen laſa maiestatis commititur, eſt. Si quis ad ini micos tranſeat, ut pugnet aduersus Regem, aut regnum, vel ut illi malum in ferat; aut opem facio, vel conſilio, eis deſerit; aut epifolam, vel nunciū ad eos miseriſ, ut aliquid praparent, vel parent, contra Regem, in dannum terrarum ſubiectarum. Ita habetur l. 1. titu. 2. par. 7. & l. 1. titu. 1. lib. 8. nouæ collectionis, conſentient etiam l. 1. 2. 3. 4. & pe

tinuit. ff. ad leg. Iul. Maiest. & lex fallaciter, C. de abbolutionibus. Qui tamen opem, vel auxilium daret, ut oppugnaret ciuitas, aut oppidum, & non ut eripe ret Regi, aut regno, neque ut dannum Regi, aut regno, inferretur, non conſeretur reus laſa maiestatis, ſicut ne que qui ciuitatem ita oppugnaret. Ita Gregor. Lopez. cum Salyceto l. 1. citata, verb. 10. ael. 1. vnu comiuit cum ſanctis, qui, factione cum barba ſta facta, facultate illi ſaceret depreſandis noſtris: aut qui, etiam fine prævia factione, pradam ab eis fatam, cum illi diuidetur.

Tertius eſt, ſi quis facto, aut conſilio, ſit conatus, virgens, aut locus, Regi ſubiectus, aduersus eum reſiſtent, eive non obediant ut anteia. Ita habetur l. 1. titu. 2. par. 7. & l. 1. titu. 1. lib. 8. nouæ collect. & concinit l. 4. ff. ad leg. Iul. maiest.

Quartus, ſi cum Rex, aut dominus, minime ſubiecit Regi, aut re publica, eti aliquis eſt ſubdus, velle ei tradere loca, aut illi obediens, folto ſi tri butum, & ſi ſubdus facto, aut conſilio, id impedit. Ita habetur turibus proximē citatis.

Quintus, quando aliquis à Rege tenens propugnaculum, aut oppidum, nō vult illud tradere Regi conſentiens, aut illud tradit hoſtibus, aut ſia culpa, vel dolo, illud caput ab hoſtibus vel in defenſionem illius, ſufficienter munis, vitam non exponit. Ita habetur l. 1. titu. 2. par. 7. & l. 1. titu. 18. lib. 8. nouæ collectionis, & l. 1. unicus glossis ibi ff. ad leg. Iul. maiest. Lex vero l. titu. 2. citata, addit. Similiter in hoc crimen incidere, qui muniret aliquem locum, ut in de aduersus Regem, aut re publicam, pugnaret. Et qui propugna culum, aut oppidum, aliter, quam à Rege, conseruet, neque illud ei ſufficiet petere, velle tradere. Et hoc ſecundum addit etiam l. 1. titu. 18. lib. 8. nouæ collect.

Sextus, ſi quis Regem in bello deseret et tranſeundo ad noſtres, vel alio diſcedendo fine Regis faculta te, interdum attinere tenebat, aut ſi dolose pugnaret, incipere, ut Regis ſtatute, aut illo inſcio, ut caputetur, aut dannum illius ei obueniret, aut hoſtibus fecreta Regis, in eius dannum, manifeſtaret. Ita habetur duobus iuribus huius regni citatis. Atque pugnare dolose illo modo ad primū euentum poſſet pugnare, ſequente morte, aut captura, Regis, domus, & alia illius adiſia, dirut deſerent.

Septimus, ſi quis ſeditionem regni faceret, aut coniurationem iuramento conſimilata, vel fine iuramento in Regis, aut regni dannum. Ita habetur duabus iuribus citatis, & l. 1. ff. ad leg. Iul. maiest. Hic etiam euentus, ad primū etiam poterit aliquando pugnare.

Octauus, ſi interficiat aliquem, de los adelantados mayores del Rey, o de los conſejeros homados del Rey, o de los caudellos, que ſon eſſe abledicos para a guardar ſu cuerpo, o de los iudicadores que han poder de iudgar por ſu mandado en la Corte. Ita habetur leg. l. titu. 1. par. 7. Nomine vero de los adelantados mayores, Pro reges intelligere videatur. Lex prima ff. ad legem Iuliam maiest. inter reos criminis laſa maiestatis eum computat, cuſus opera & conſilio dole malo conſilium inuenit, quo quis magistratus populi Romani, qui re imperium, poſſet atēmen re habeat, occidatur. Nomine vero, de conſejeros homados, intelligit ſupremos conſilarios, apud principem perlonā reſidentes in ſupremo eius conſilio, quo etiam comprehendere videatur verba ex l. 1. ff. ad leg. Iul. maiest. proximē re lata, & multo aperius comprehendendii, tum eos, tum etiam illos, qui a latere ſunt Regis, ad perlonā eius armis defendēdā. I. quisquis C. ad leg. Iul. maiest. que ſic habet. Quisquis cum militibus, vel priuatis, vel barbaris, ſeleſtam inierit factionem, aut factionis ipius ſuſcepereſ ſacramentum, vel deſeret deinceps (mul-
to)

magis in id crimen, & in penas ei statutæ, incidet, qui interficerit, etiam nulla prædicta factio etiam viorum illistrum, qui consilii & consistorio nostro interfuerint, & tenatorum etiam nani & ipsi pars corporis nostris sunt vel cuiuslibet possumus, qui nobis militat, exponit glofia, id est, circa nontrum latum in militia armata, vel in armis (cogitauerit eadem enim securitate nolam atem sceleris, qua effectum, puniri uigilare voluerunt, ipse quidem, ut pote malestatis reis gladio feriat, ut bonis eius omnibus filio nostro addiccius. Illi vero, qui in curia regia potestatæ a Rege habent ad indicandum, non video vbi de iure communione comprehendantur, nisi in illis verbis leg. i. ff. ad leg. Iul. maiest. magistratus populi Romani. Qui vero in hoc Castella regno eatores iudices, aut praetextos, interficerent, qui Regis nomine rem publicam administrant, non incedunt in crimen leæ maiestatis, sed acriter, arbitrio Regis, sunt puniti, qui eos interficiunt, capiunt, percutiunt, aut aliter in honore, habitatione, per loca delinqüentes, ministris offendit, causa quoque quam commissum est, & modis, quo est commissum a loci, & temporis, in quo est commissum, ut habeatur lege prima titulo 16. parte secunda. Obseruero id quipuis, non solum incedere in crimen leæ maiestatis, & in penas ei criminis statutas, qui interficerit Proreges, & Senatores, vel eos quia latere sunt Regis, ad eum per sonam defendendam, sed etiam qui factio, aut confidit, ad id faciendum inerit, etiam si iterius non sint progreſſi, ut circa primum eventum, quoad per sonam Regis explicatum est.

Dubitamus vero doctores, si quis consiliarium Regis, aut aliud ex communi matri, interficerit priuato odio in per sonam illius, & non quia minister Regis est, neque in odium, & damnum Regis, aut Regni, non confundens it reus leæ maiestatis, incedat in penas ei criminis statutas. Iulius Clarius s. libro se tentiarum, leæ maiestatis crimen, num. 5. confer, quoquaque odio, & animo, id fiat, confundens sic incidere in crimen leæ maiestatis. Gregorius vero Lopez. l. 1. tit. 2. part. 7. & 14. in fi. & duabus sequentib. ff. ad leg. Iul. maiest.

Quattuordecim annumerat, l. 1. titul. 2. par. 7. quando quis falsum cudit monetam, falsificare sigillum, aut lignum Regis. Primum ait ibi Gregorius Lopez. esse dictum iuxta opinionem Azonis, infat criminis leæ maiestatis. Attamen l. 2. C. de fal. mot. non aperte flatuunt, esse crimen leæ maiestatis, aequaliter incurrere, iuxta vtrum legem citatam affirmant Couarr. de collat. veter. num. c. v. lib. no. 4. & Anto. Gom. l. 8. Taut. num. 5. de qua te fermo erit tract. 3. disp. 72. Et secundum dubitamus si sit simandum, ut intelligatur de ministro publico. Eum legitio, & que ad id citat.

In omnibus euentibus criminis leæ maiestatis explicatis, in hoc regno Castellæ, qui illud commitunt, aut illud committunt, vel auxilium, dat (intelligit) in euentibus, in quibus explicatum est, sufficere solam coniurationem, seu mutuum contentum exteriorum expellum, etiam non sequatur effectus: in alijs vero, dummodo lequantur effectus eorum euentum) incurrit lequentes penas. In primis penam mortis corporalis. l. 2. titul. 2. par. 7. iuncta l. 6. titul. 1. par. 1. ff. ad leg. Iul. maiest. Qui autem percuterit eum, aut aliud dannum ei inferret, qui solam haberet tacitam securitatem, qualiter habent, qui vocantur ad curiam, aut ad eam venient, & ex illa reseruntur, non sunt rei criminis leæ maiestatis, sed actrius, quem si item maleficum in aliis exercenter, puniuntur. Vide legem ultimam, tit. 16. parte 2.

Decimus, si, cum aliqui in obliis dati essent Regi, aliqui ipsius subditus, aut quenquam illorum, fine Regis facultate, interficerent, aut in caula esset, ut fugerent. Ita habetur l. 1. tit. 2. part. 7. l. 1. tit. 8. lib. 8. nouæ collect. & l. 1. ff. ad leg. Iul. maiest.

Vnde omnis, quando aliquis in vincula erat conieetus ob crimen leæ maiestatis, & alius cum inde extrahit, aut in caula est, ut inde fugiat, incidit hic incrimen leæ maiestatis. l. 1. titul. 2. part. 7. & 14. in fine, iuncta glossa ibi ff. ad leg. Iul. maiest. contentut. l. 14. titul. 29. parte 7. Idem merito Anton. Gom. 3.

A toto variat, refolut. cap. 2. num. 7. dicit esse, si, postquam esset damnatus, ex parte de manu ministri publicorum.

DUODECIMUS. si Prorex, Castellanus, au exercens, tanquam caput, quamvis aliam administrationem eam non defera, iubete Rege, & non tradat, cui Re Rex precepit, cum omnibus, qua ad caltrum aut propugnaculum attinet, si, quod tradendum est, caltrum, aut propugnaculum sit, incidit in crimen leæ maiestatis. l. 1. titul. 2. part. 7. & 1. 2. & 2. ff. ad leg. Iul. maiest. Quanda Rego vocaret Castellum ad eum, ut tradaret caltrum, & eoque veniret, idem criminis incurrit, nisi id efficeret, quia ex suo discessu, castru pericilaret, aut plicet caput, & infirmus, aut ita vulneratus, ut venire non posset. Ita habetur l. 18. tit. 1. 8. par. 2. vbi Gregorius Lopez. arbitratur, non euaderet id crimen, & penas pro eo impotitas, si ex alijs causis quæ virginitatis, aut virginitoribus, non accederet. Contrarium vero existimo verum: quoniam, quando causæ essent quæ, aut magis virginitas, ut si in utere parata, illi essent infidax, aut aliud mortis certum, aut valde probabile, periculum ei imminet, nulla esset culpa non venire, in modo peccatum esset accedere: vbi autem culpa non interuenit non accedendo, incurrunt non potest crimen leæ maiestatis in eo, quod non accedit, neque pena, sine crimine & culpa, possunt iuste imponi. Vtrum autem, si quis sine Regis facultate, relinquenter administratio nem, cui tanquam caput, est precepit, incederet in crimen leæ maiestatis. Lex 3. in fine, ff. ad leg. Iul. maiest. affirmare videtur. Id vero Gregorius Lopez. l. 1. citata verb. *dæxæl oſcio*, cum Luca de Pena, merito limitat, nisi ex dilectione, ab administratione nullum notabile periculum bono publico immitteret, & ex iusta & rationabilis causa eam reliquifet.

DECIMUSTERTIUS. si quis infringere malitiosè, aut auferere, imaginem Regis, in ipsius honorem in loco aliquo dicatam, crimen incurreret leæ maiestatis. l. 1. tit. 2. part. 7. & 14. in fi. & duabus sequentib. ff. ad leg. Iul. maiest.

Quattuordecim annumerat, l. 1. titul. 2. par. 7. quando quis falsum cudit monetam, falsificare sigillum, aut lignum Regis. Primum ait ibi Gregorius Lopez. esse dictum iuxta opinionem Azonis, infat criminis leæ maiestatis. Attamen l. 2. C. de fal. mot. non aperte flatuunt, esse crimen leæ maiestatis, aequaliter incurrere, iuxta vtrum legem citatam affirmant Couarr. de collat. veter. num. c. v. lib. no. 4. & Anto. Gom. l. 8. Taut. num. 5. de qua te fermo erit tract. 3. disp. 72. Et secundum dubitamus si sit simandum, ut intelligatur de ministro publico. Eum legitio, & que ad id citat.

In omnibus euentibus criminis leæ maiestatis explicatis, in hoc regno Castellæ, qui illud commitunt, aut illud committunt, vel auxilium, dat (intelligit) in euentibus, in quibus explicatum est, sufficere solam coniurationem, seu mutuum contentum exteriorum expellum, etiam non sequatur effectus: in alijs vero, dummodo lequantur effectus eorum euentum) incurrit lequentes penas. In primis penam mortis corporalis. l. 2. titul. 2. par. 7. iuncta l. 6. titul. 1. par. 1. ff. ad leg. Iul. maiest.

Deinde bona omnia illius confiscantur, modo di spuit. 95. explicato. Ita habetur l. 1. tit. 2. part. 7. iuncta l. 6. tit. 1. part. 2. & 1. quisquis C. ad leg. Iul. maiest. Quod autem tunc, si bona viri ob euilmodi, aut aliud, delectum confiscantur, relinquenda sint vxori, fua dos, & bona paraphernalia, ac medietas lucorum, & quod similiiter, si ob hoc, aut aliud crimen conficitur bona vxoris, relinquere viro debeat reliquum suum capitale, & medietas lucorum, Disput. 434. explanatum, comprobatumque est, & confirmatum.

vñl. l. 2. citata, l. quisquis. §. vxores. C. ad leg. Iul. maiest. ordinaciones Lufitanæ lib. 5. tit. 3. §. 19. incipit. *Eſendo eaſado*, & cap. decretum, de heret. lib. 6. Dubium vero est, utrum sicut caput decrevit, citatum statuit, ut nihilominus, si vxor, quando contraxit cum viro, sciebat eum esse hereticum, amittat sicut docebat. Fecus autem, si post contractum matrimonium cum illo, id scire, neque scientis tempore conradus matrimonij præsumfuit in eam, probetur, utrumpq; affirmat glofia vlt. ibita: si vxor tempore contraadūs matrimonij sciebat eum, cum quo contrahabat, reue esse criminis leæ maiestatis humana, amittat similiter suam dotem sicut. Ad hoc respōdet bene Gregorius Lopez. l. 2. citata verb. *deſe deſe mugere*, eā non amittere: quoniam licet validum sit argumentum, quod ponas, a crimen leæ maiestatis humana ad heret. tanquam a crimen maiestatis ad maius, argumen to capitis vergenti extra eodem titulo, non tamē contrario valet argumentum à crimen heretico ad crimen leæ maiestatis humana: & quoniam mulierem contrahere cum eo, quia sciebat hereticum, seipsum fulpētam de heret facit, periculōque se exponit amittendit fidem, & quodammodo fauere videatur heretī maritiique non similiter locū habenti in crimen leæ maiestatis humana.

ITEM omnes corum filii manent perpetuo infantes, ut vñl. nonque obtineat possint minus militia, vel dignitatem, aut officium publicum. Ita habetur l. 2. tit. 2. p. 7. & l. quisquis. §. filii, in fi. C. ad leg. Iul. maiest.

Et quoniam lex 2. l. viii regni citata, primo asperci excludere ab hac lege videtur filii: forte tamē exclusi filiarum intelligenda est, non quadam haec penam, sed quoad sequentem, quam eadē ex 2. cum hac pena conjugit. Etremum lex quisquis. §. filii, & §. ad filias. C. ad leg. Iul. maiest. unde vnde lex illa a seunda despulta est, non excludit filias ab ea pena, sed a filiis qui sequenti successione in hereditate alterius parentis, & extraneorum, vt liquet intuti legem quisquis, duobus §§. citatis. Nisi forte dicamus, haec & similem aliam legem Lufitanæ quam infra refutem, etiam infamia voluntaria filiabur auferre, ut circa legem Lufitanam infra subiectum. Quid autem in re propria nomine officiorum publicorum, intelligatur, explicant l. 3. & 4. tit. 3. lib. 8. nota colligunt ad aliud institutum, nempe vt ea obtineat non possint filii & nepotes hereticorum, qui de hereti damnum sunt, etio reconciuntur sine Ecclesiæ. Quo in loco principi, aut ad id ab eo deputatis, reterutur declaratio, nra aliqd sit officium publicum, præteribi connumerata, quando de aliquo futuri dubitatur, an inter officia publica sit computandum. Illud vero est obseruandum, quāis hęc pena, & sequens locū in hoc regno habeant in crimen leæ maiestatis in omnibus euentibus supra commemoratos, vt constat ex l. 2. citata, de iure tamē cōs. Iul. videt eas penas habere locū in coniunctionibus circa necesse principis, aut consiliariorum principis, vel aliorū, de qui bus sermo est, l. quisquis, in princ. C. ad leg. Iul. maiest. & longe maior cum ratione, in progrediendis, vñl. in eo criminis: folium natu post defactum cōmīsum, an etiam de natu ante cōmīsum delictum, & vñl. intelligende sint de foliis filiis, an vero etiam de nepotibus, commodius subiiciens inferius.

Fili vero committentes crimen leæ maiestatis, in euentibus, in quib. dictum est, filios excludi a successione matris, ipse nō omnino excluditur, sed obtinere possunt, a matre soiā suam portionē legitimā in bonis matris, tam ex testamento, quā ab intestato, non vero incrementū aliquod supradit illa: & quoniam tempore legum partiarum, & de iure cōmuni, erat quarta pars bonorum matris inter filios dividenda, ea sola eis cōceditur, l. 2. citata, & l. quisquis. §. filie. C. ad leg. Iul. maiest. Hodie vero, ut recte ait Gregorius Lopez. l. 2. citata verb. *la quarta parte*, & cōtentum ordinaciones Lufitanæ inferius cirrandæ, obtinere possunt, q. de iure huius, & Lufitanæ regni, autcum eis in legitimis. Aliis vero consanguineis, & extraneis, succedere possunt in omnibus bonis, ac si parer eis cōmīsum id cōmīsset, vt bene Gregorius Lopez. cum Salviato ibi subiungit: quoniam id prohibitu eis nō reperi-

trit. 12

ritur, & quoniam apertius adhuc id sonat! 1. citata, A quam iugis.

Qui iudei hostes dicuntur, hoc est, cum quibus res publica bellum gerit, & non pirata, aut qui, ut la trunculi, deprendantur, vt habeant leg. hostes, si de verbo, lig. perduelliones postea dicti sunt, vt habeatur. Quos nos, ff. cod. tit. Postea vero perduelliones crimen usurpatum est, pro crimine eius, qui animo hostili aduersus rem publicam, aut principem, animatus est, animo deliberato atque exterius expreflo, ali quid contra principem aut rem publicam, moliente, vt habeat l. vlt. ff. ad l. Iul. mai. unde perduelliones crimen, non omnia crima laeze maiestatis compre hensit, sed solum, quo fun in personam principis, aut rem publicae, hostili animo perdendi principem, aut rem publicam, vlt. citata habetur. De eo au tem, qui in hoc perduelliones crimen incedit, punita erit fanicum, vt effo de eo crimen, dum viuet, non effo accusatus, morte delinquens id crimen, ob illius immunitatem, non extinguitur, vt extinguitur alia criminis, sed delinquens memoria pollet post mortem accusari & damnari, vt bona illius a pun. Et omniis delicti confiscarentur, & ipse, ac eius si huius promiscuitate infames, incideantur in ceteras penas supra explicatas. Defendentem tamen illius admonendi, citandique sunt, vt accedant ad defensionem defunctum: quod si sufficiunt eum non defendent, ac purgauerint de eo crimen, dianatur de illo, & in consequtientia, damnatur memoria, pronunciatur eum, & ipsius filios, in penas supra explicitatas incidunt. Ita habetur l. vlt. ff. ad l. Iul. mai. l. pen. & vlt. C. co. tit. ex iudiciorum, ff. de accusa. §. per contrarium inf. de hanc. que ab int. de fer. §. publica omnia iudicia, iuncta gl. vlt. ibi, inf. de publ. iud. 1., tit. 2. & 1.7. Iul. Cl. vbi sup. n. 26. cum Gigante, & cum communis doctorum sententia, ait, per duellionis delictum crimen, quoniam memoria, locum post acutari & dianari, bonaque illius conficiari, quoniam quoniam a consilio delicto: quoniam eo tempore actio illa praeribitur, cōsentientur qui dis. 7-3, dicta a nobis sint. Aliud vero res habet in crimen haereticorum, vlt. ibidem, & dis. 66. dictum etiam a nobis est.

Ad accusandum in crimen laeze maiestatis admittuntur etiam infames, & cateri, qui ab accusatione in reliquis criminibus repellantur. I. famosi, & l. in questionibus, ff. ad leg. Iul. mai. & l. 3. tit. 2. iuncta. 2. & l. 26. tit. 1.7. Qui vero de eo crimen accusatur, neque illud probatur, incurrit penam talionis l. 3. & l. 26. citata, cui penae subest, qui de crimen capitali alium accusat, neque illud ei probatur; nisi ad se accusatio ratione persona interficeat spectet, leg. vlt. de accumulationi, & l. 26. citata. Si vero crimen laeze maiestatis solum similem ad accusante probatur, torqueret, vna cum accusato, poterit, vt rei veri statu inueniatur, l. 3. C. ad leg. Iul. mai.

De iure Lufitano l. 5. ord. tit. 1. & §. in sequentibus evitibus committit dicuntur crimen in laeze maiestatis. Primum, si aliqui trahant morte de seu Rey, ou da Reynha sua mother, ou da aliquam de seu filios, ou filiis, & aliis descenditibus a decessante consilio, ou favor.

Item, si que tener Castello, ou forteza, ou Rey, el le, ou aquile, que de sua mano tenuer, se aleuant, con el le, & non aenregar logio capitulo do Rey, ou a quem per ea ylo seu special mandato reme.

Item, si em tempo de guerra aliqui se fassopera per ea magis de Rey para querrear contra seus reynos.

Item, si aliqui desse conselho a os ymagos do Rey per carta, ou per qualquier outro aniso, ou seu defferto, ou desu real estatado.

Item, si aliqui fezesse conselho, e confedera can contra o Rey e seu estatado, ou trahisse de se aleuant contro elle, ou pera ylo desse aiuda, confidio, ou favor.

Item, se a que sole preeso per qualquier dos sobre di-

tos celos de iraycan, aliquem de se ainda, ou ordenasse como decesso fuisse, ou fuisse tirado da prisam.

Item, se aliqui matafe, ou ferri se da proposito empre sencia do Rey aliquam persona, que estrene se en sua compa nhia.

Item, quando aliqui em desprezo do Rey quebrantas se, ou derribase aliquam ymagen, ou armas, ou postas em semelhanca do Rey e portava huma reverencia.

Em todos estes cales, ou cada huma delle, se propriamente cometido o crime de laeze maiestatis, e amio per tredoro que os cometere. E fendo o cometedor conuenido e contendo per cada una delle, morrer a naturalmente morte cruel, e todos seus benes, que ouer ao tempo da condacnam, se am conficados pera a coroa do reyo, poslo que filios te da, a si machos como femeas, ou otros algunos descendentes, ou ascendentes, qui los anteriores depoys de ter cometido tal maleficio, quod, quoad conficatione bonorum delinquentes a punto committi delicti, de qua effi sermo, iuxta omnium opinionem est verum, neque potest cuquam esse dubium.) E fendo os al crime notorio, ferre se beens conficados per eis mes mo feito, sem outra alguma sentencia.

Em quequier deles cales a cima declarados, onde os filios sam excluissos da heranca do padre, se forem varones, fiscaram infamias per a semper de maneira, que na ca possam aver hora de casularia, nem doura dignida de nem officio, nem poderam herdar a parente, ni otro estranho, nem infesto, nem por testamento, en que fiquem herdeiros, nem auer cofa alguma, que lhe fera dada, ou leixa dada, ani ante viuos, como per qualquier potest meira vontade salvo fendo primeir amete restituindos por o Rey a sua primeira fana e ostado, a qual pena aueranc pollo maledicte, que fera pay conuento.

Circu nota, ficit lex 2. tit. 2. par. 7. in omnibus eventibus criminis laeze maiestatis lege ei cuiusde tituli commemoratis, afficiebat filios delinquentes huius quaque pena: ita & hanc Lufitanum legem id efficer in omnibus eventibus commemoratis. Item penam infamias, & exclusionis ab officiis & dignitatibus, crederem afficere etiam filias, iuxta legem quisquis, C. ad leg. Iul. maiest. proper ea, que timiliter circa legem secundaria circata supra dicta fuit.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate ex testamento, aut ab intestato, sed etiam per donationem inter viuos, tam reuocabilem, quam irreuocabilem; quod non, quoad tresselationem in maioribus, qui donationem inter viuos instituti sunt.

Item obferba, hanc legem excludere fita de delinquentium hoc criminis, non folum a tresselatione ma tri, ascendentibus, ac ceteris per ultimam voluntate

Filij tamen hereticorum, credentium, receptato rum, & fautorum hereticorum, siveque ad secundam generationem, sunt inhabiles ad beneficia ecclesiastica, & ad officia publica; atque adeo ad dignitates, perinde atque parentes ipsorum, ut habetur c. quicunque, §. haeretici, & c. vii. committi, §. vii. de heret. lib. 6. Postea vero id similitudine fuit per Bonif. VIII. c. statutum, 2. eo. tit. lib. 6. Primum, ut intelligatur per lineam paternam velque ad secundam generationem, hoc est, ad filios & nepotes: per maternam vero ad primam duantaxat, id est, ad filios: quare si sola mater sit haereticus, filii tantum, & non nepotes, sunt ad illa inhabiles. Item, si pater sit haereticus, nepotes ex filio, sunt ad illa inhabiles: fecus vero nepti ex filio, ut consonantia ad locum ait Ant. Gom. 3. tom. var. ref. c. 2. n. 4. Secundo, id limitatum, ut intelligatur per filium & nepotum eorum hereticorum, qui emendati non sint, & reinceopti. Ecclesia, exequendo penitentiam ipsi impositam, aut parata illa suscipere & excipi. Dubium vero est, utrum habeat in hoc Castell. regno quoad officia publica possit le gem. 3. tit. 3. lib. 8. noua coll. qui sic habet. *Mandamos que los creyentes por el delito de la heregia y apostasia, ni los hijos y nietos de los quemados y cedentes por el dicho delito, hasta la segunda generacion por linea femenina, y hasta la primera por linea femenina, no pueda servir. &c.* Vbi videtis, filios, & nepotes, non solu relatorum brachio seculari, & combusctori, sed etiam filios & nepotes damnatorum, ob crimen hereticapraevaricatis, aut apostasie: & quales ena sunt filii & nepotes eorum, qui Ecclesia sunt reconciliati, excludi ab officiis publicis, & propter principem secularium excede re id ita in suo regno validè & acutè potuit. Dicendum tamen videatur, eam legem non excedere id ultra caput statutum citatum, neque ab illo dicitur, quod optimè intelligi potest iuxta illud caput: Ex qua posteriori intelligi debet iuxta anteriora, quod commode fieri possit: eo quod iuriu correctioni sit vindicta, maxime canonici a cuiuslibet: præterim cum ea lex in reliquo se accommodet omnino ad dispositi onem illam iuriu canonici. Verba autem illa, *ni los hijos y nietos de los quemados y cedentes por el dicho de lito, intelligenda sunt copulativa, sive ita condonari concremata similis sint, vni, aut mortui, vel eorum tantum offi, aut eorundem tantu statua, & ita lex comprehendit omnes, de quibus notitia habeatur in tribunibus S. Inquisitionis horum regnorū sufficiens ad condemnationem de crimen haereticis, sive reo ciliati: Ecclesia fint, sive non: prior enim pars comprehendit reconciliatos omnes, secunda vero reliquos hereticos, & eorum filios, aut nepotes, iuxta limitationem caput statutum citatum.*

19

Dubium circa superius dicta est, utrum duas illæ penas filii de elemosynis criminis laicæ maieftatis humanæ, & quicquid, §. filii, 1. 2. tit. 2. p. 7. & tit. 3. cito. statuto ordinationis Lusitanorum sanctitatis, nempe, ut sint infames, nullumque officium publicum, ac dignitatim possint obtinere, & ut nec matris, nec alii ascendentibus, collateralibus, & prorsus extraneis, succedere possint ab intestato, aut ex testamento, ceterum in legato, aut fiduciomis, scilicet extendant, etiam ad nepotes ita delinquuntur. Contrautras 2. variarum resolut. cap. 8. num. 2. Iul. Clar. lib. 5. tentiarum, §. de la maieftatis crimen, num. 1. 3. Molina lib. 4. de primog. cap. 8. num. 1. & communior sententia, quam referunt, licet non loquantur de pena incapacitate ad succedentem ex testamento, aut ab intestato, de qua tamen dicendum arbitror, absque illo dubio non extendi ad nepotes, eo quod lib. quicquid, §. filii, C. ad leg. Iul. maieft. & l. 2. tit. 2. par. 7. a. lex. Lusitana de filiis solis loquantur, nomi neque filiorum in legibus penalibus, præterit in

Argumentum primus.

Con-

Confirmatur ex 1. 2. tit. 2. p. 7. vbi, statuendo filios malicis praeditas duas penas, ait. *E demas todos sus hijos que sean varones, & qd quod verbum una ueritate, todos, en cam sententiam propenderet ibi Gregor. Lopez, cum Alberto & Salyceto, quamus reflectuimus rem magis cogitandum.*

Secundo, ex c. statutum 2. de heret. lib. 6. vbi penas iuris subiiciuntur filii eorum haereticorum, qui tales esse, vel tales discipuli probantur, sine reconciliatione Ecclesiæ: cum autem post mortem generationis filiorum, qui a patre conceperuntur, non potuerint filios, liquido constat, etiam eos filios subiici eis penas, qui ante patris crimen concepserunt, natice fuerint.

Tertio, ex c. vnico de felicitatib. lib. 6. vbi laetentia a Bonifacio viii. contra Ioannem de Columna, tanquam contra schismaticum, dum ad filiorum penam detinunt, at, contra natos insuper, & pollos dicti Joannis.

Quarto, ex c. felicit. de penam lib. 6. vbi filii universi, atque indistincti, in sequentiam, percutiuntur, aut comprehendentur, Cardinale faciat Romane Ecclesiæ, priuatum beneficij habitis, & inhabilitatis ad beneficia, & officia publica pronuntiantur.

Quinto, ex extraag. Pauli iii. aduersus Enricum Anglia Regem, incipit, cum redemptor, & c. in sequente imponuntur filii eiusdem Enrici natus, & natitutis.

Sexto, ex 1. 2. tit. 2. lib. 8. noua collectionis vbi reconciliatio ob crimen laicorum, & filii indistincte concrometerunt ac damnatorum ex eodem crimen pronuntiantur in capacibus officiis publici.

Septimo, quoniam quando iniuriantur haereticis prauritatis dannant aliquem de haereticis, subiungunt, & declarans por inabiles, & incapaces, a los hijos, y de los dulanos por inabiles, & incapaces, a los hijos, y hijas, del dulano, y a sus nietos por linea maestriana, para poder auer tener, y posse, dignades, beneficios, ansi Ecclesiasticos, como legales, que se an publicos, o de honra.

Hanc sententiam, innisi aliquibus ex argumentis propriis, præter Gregorium Lopez, amplectuntur Court. 2. variarum resolutionum, cap. 8. a numero 5. Ant. Gom. 3. tom. var. refol. c. 2. numero 1. 6. qui alterit, puncto iuris veram esse, & assertandam: contrarium tamen esse amplectendum, & afterendum in hoc Castell. regno propter iure naturae cuncta. Eandem amplectuntur. Capitulib. 2. de nulla haeret. pun. cap. vlt. lib. 1. de leg. pen. 3. docum. 2. corol. 1. & alijs, quos Molina c. vlt. citato in calce, nu. 55. referit.

Contraria tamen sententia est longè communior quam amplectuntur Iul. Clar. lib. 5. sent. §. haereticis, num. 17. & laicæ maieftatis crimen, num. 1. 2. & alijs, quos referunt ac sequuntur Simancas de Catholicis instit. 29. nu. 13. & Molina nu. 55. citato, atque hec sunt nobis probatur.

Primum, quoniam licet filii nativi, aut concepti, aut heretici, aut crimen laicæ maieftatis patris, subsequuntur eo crimen patris, quam per communicationem idiomatum, dicuntur filii hominis heretici, aut perduellionis, non tamen quando nativi, aut cœpti, fortiter ratione filiorum fuerunt, filii erant homines iam tunc, aut antea, heretici, vel perduellionis: quare in odiois, & præteriti, ut innocentes puniuntur, in ipsius ob crimen patris, tanquam filii parentis heretici, aut perduellionis, non sunt iij compunctiones inter filios heretici, aut perduellionis, qui aut crimen patris nativi, aut concepti sunt: maximè, cum statuta, & leges, dum de filiis comparatione qualitatis, alius parentis loquuntur, & præteriti ad penam infligendam, potissimum si innocens illa puniendus sit, formaliter loquuntur de filiis, qui post eam quam latitudinem nativi, aut concepti sunt, ut sunt quam plurima

Tom. 111.

A exempla in iure, & doctribus, quoniam aliquo proxime subiiciemus. Atque inter alia, que addemus, ad egregie confirmat, lex facta, si. lib. 1. reb. vñrlt, na ti poft crimen patris, feceruntur a filiis nativis, aut concepti, ante id crimen, & reputantur tanq; filii nativi ex alio patre, propterea dulteram qualitate compatione filiorum, quam ex eo crimen fortuit. Atque enim cum relata hereditas cuidam fuerit, ut eam post mortem suam alteri restituueret, sub ea conditione, si heres ita grauitate fine liberis decideret, ifque haereditas deportata fuisset, scilicet p. b. v. i. p. i. an. quoniam deportati filii non facient defensionem cum conductum, eò quod repudient, ac si non fuerint; id tamen intelligendum est, si filii cœptis post deportationem, fecus vero de concepis ante deportationem, tunc post mortem, quoniam postea concepi, videtur quoniam geniti ac nativi ab alio homine, proper criminis qualitatem, quia supererit, cumque dixerint, quoad quam qualitatem & conditionem, comparatione filiorum efficerit verba. Vt piani hac sunt. *Nos quidem, hic dicimus, cœptos quidem ante deportationem, tunc postea edantur, efficiunt, ut conditio deficit; post deportationem vero si cœptos, quasi ab alio (id est, a parente a se ipso duero genitos) non proficit, ut deficiat conditio deficit. Atque ad id doctores communiter ibi, & alibi, notant eum textum.*

Secundum, quoniam, que haereticis, aut perduellio, ejit ante crimen ob quod inhabilis redditur, ad similia in posterum agenda, validæ utique sunt: in concilium Toletanum 12. sub Eruigo can. 7. cit. statuenter in penam ei, qui vocatus ad bellum, non venierit, & si filii cœst non posset, id merito restinxit, ut intelligeretur circa ea folium, quod post ea culpam euincirent: quoniam aquitas non patiebatur, ut qui ante eam culpam ius habebar, ut huc testimonia in ipsius fauore ferret, eo prætareetur, ergo patrato ne delectum parentis reddere quidem inhabiles poterit ad aliqua filios post id delictum ex eo parente genitos: fecus vero filios genitos ante id delictum, qui iam ante habiles omnino erant, nisi que fuit habilitas comparatum omnino habebant.

Tertio, ex 1. finator, C. de dignit. lib. 1. vbi habetur, ut finator habebat filios natos ante adeptam dignitatem, eos ne gaudere nobilitate & priuilegiis eius dignitatis: fecus vero de natis post eam adeptam. Eadem diffinitio ad eum effectum gaudendi priuilegii alius munus, aut dignitatis, innimiratur apte te inter filios natos post dignitatem adeptam, & natos ante adeptam eam dignitatem, si decurio 2. C. de defecutionib. lib. 1. illi verbis, *ne cœpti, nec liberis cœptos talis ipsius dignitatem procebat, quod patris debetur* (id est, ad quæ priuati tenentur) videtur ad dinavare. Eadem non minus aperte innitur, l. Doctri. t. & l. penit. illi verbis: *tam ipsi quālibet cœpti eorum postmodum adoptari dignati atem procebat;* atque, vlt. tima illi verbis: *Itaque posteritate, quam postquam meruit dignitatem, vel ad illum deferit, ediderit; anteriores filios in conditio priuilegia remanserit, eod. cit. Et prætor aha iura communia, in quibus idem habet, l. 1. tit. 1. lib. 6. noua collectione, sicut habetur. T. que los hijos, que oueren ando, antes de la cavalleria no gozen de la exemption y privilegios de la cavalleria de sus padres, y que los, que an no querien, despues de la cavalleria, que aquellos gozen de la dicha libertad con la mesma caza, y no otros ni de otra gaza; quod ius cœpti est, que los hijos nativi, aut concepti sunt, et affirman Oratoria de nobilitare 4. pars principali, cap. 2. & alijs. Ratio autem, quare priuilegium nobilitatis patrii concepsum, non competat filiis ante natus, nisi si id in aliquo evenio sufficiens exprimitur, vel in his dispositione, ut in evenio quadam fuit expeditum, l. vlt. etiara, C. de decurionib. lib. 1. vel priuilegio principis, haec fane redditur, quoniam filii antea*

X natu

nati cuperant iam antea habere statum hominū plebeiorum, neque virtute tunc continebantur in patre cui tale prīlegium libi, & posteris, concedebatur. Hinc profecto hoc efficacissimum conscientia argumentum. Quod si in fauorabilibus, & in prīlegijs, concessum parentib, & liberis, non se extendat ad liberos ante id adeptum natos, nisi aperte exprimatur, multò magis pena imposta alicui, & liberis illius, præteritum si eam postea innocentibus parenti punitur, non se extendat ad posteros natos ante parentis crimen, ob quod ea pena ei imponitur. Hoc loco obserua, co ipso, quod aliquis natus est ex parente, in quo tempore natuitatis, aut conceptionis, talis filii, nullum erat impedimentum, ut si filius co sequeretur in genitum, nobilitatem, capacitem, fuit habilitate, ad aliquid, ea fibi ius quati iurece natuitatis, aut conceptionis, acquisiuitatis, ac effectice sua propria, sicut autem aquitas, reductio ratio, non patiuntur, vt ceteris alijs rebus iam suis effectis, priuatarum qui ob delictum alterius, etiam si pater, aut mater sit, neque id vñquam iuribus reperimus stabilitum: ita neque aquitas, reductio ratio, patiuntur, vñgenitata, nobilitate, habilitate que ad successendum alijs ex testamento, aut ab intestato, & ad obtinenda beneficia Ecclesiastica, & officia publica, semel integrè ac perfectè natuitatis acquisitis, priuetur quis in pñnam ob delictum alterius, etiam si ille pater, aut mater sit: neque ulla ratione est credendum, eam fuisse mentem legum latorum, qui nulla ratione credendi sunt intendit, statuerat ius legibus, nifi iusta, & aqua, reductio ratio, ratione confertanea: quare licet concederemus, nobilitatem, & atra primogenita (que fñtore & grata sunt) alicui, & liberis illius concessa, feta extende etiam ad filios ante eam nobilitatem per prīlegium genitos, aut conceptos, nulla profecto ratione efficit, idem concendum de priuatione illarum aliarum rerum in pñnam ob delictum alterius, quia innocens illo modo puniatur. Vnde inf. de ingenio. §. I. & II. sic terptum legitimus. Si mater libera concepit, deinde facta a ancilla pariat, placuit, eum, qui nascitur, liberum nascitur, quia non debet calamitas matris ei nocere, qui in vetero est. In qua parte Portius, & alii, recte dicunt, ea ratione id procedere, quia huius partus conceptio, iam est qualiterius ins invenit, quod non debet ex calamitate matris tolli. Conferit filiam, ff. de paternis, cuis verba sunt; Nam quæstia dignitas liberis, propter casum patris auferenda non est. Elegit generali, ff. de ritu nuptiarum habetur: Dignitas filii quæstia, propter crimen patris non est auferenda.

Quarto, exemplo peccati originis, & pñnam ob illud, quibus Adamo posteri omnes per vitrem ex illo propagationem deriuati, puniuntur. Sicut enim, si ante peccatum Adami aliquis, aut aliqui, concepi fuilient, illi sane non contraxissent peccatum originis, neque puniri fuilient pñnis, quibus à Deo genus humanum ob illud peccatum puniuntur, vt affirmat communis Theologorum sententia, & inter alias attenerat Augustinus ad Bonifacium, & referatur 1. quæstio. 4. cap. iam itaque, & de consecratis. distin. 4. ca. quærit; quia illi, vñpotem iam separati ex Adamo, nec in illo potencia iam tunc contenti, non peccarent in illo, nec proinde pñnis illius peccati punirentur; sed solum in illo peccauimus pñni que eius peccati, licet non propria, sed aliena voluntate committi, illi solum puniuntur, qui tunc cramus potentia ac virtute in illo, in illius lumbis, quibus proinde omnibus amittit dona, libi, & nobis collata, quibus genus humanum liberum ac exemptum erat a pñnis omnibus ex eo peccato sequitus: sic similitudine quadam, licet filii non contrahant relquia parentum peccata, quantumvis enormia, dum

tamen in nostris parentibus sumus, modo explicato, potentia ac virtute, puniri licet à republica in commune bonum potius propter peccata aliqua enormia, multumque reipublica nocua, non solum priuatione honorum temporalium, que ex eis parentibus in nos deripiari alioquin debuerant, sed etiam habilitatibus, & iuribus, que conceptione ac natuitate nostra ex eis parentibus fueramus alioquin consequenti: fecus vero priuatione honorum habilitatibus, ac iurium, qua concepti & nativi ex illis ante ipsorum tale peccatum, iam erant effecta nobis propria: his enim semel perfectè acquisitis, priuatis potius ob alienam culpam, sed ob nostram, aut toris communitas, seu reipublica, cuius sumus partes: id quod sat docet etiam intendit August. duobus illis capitibus citatis.

Quinto, ex 1. C. de libert. & eorum liberis. Vbi, quando libertus, seu liberta, in seruitutem retrocuratur a patrone ob ingratitudinem aduersus ipsum commissum, addit Imperator, filii etiam, qui poena nativi fuerint, servitutis: quoniam illis delicta parentum non nocent, quos tunc esse ortos considerent, dum libertate illi poterint. Et ex 1. emancipatum, §. primo, ff. de senatoriis cuius verba sunt: Si quis conceptus quidem sit, antequam pater eius a senatu annouat, natus autem post dignitatem amissam magis est, ut quae si senatoriis plius intelligatur tempus enim conceptionis, spes etiam, plenaria placuit. In quibus iuribus videt quoniam delictum parentis, nocteat filii postea conceptis, & pñna illius eos afficiat, non tamen no[n] certi filii ante id delictum conceptis, neque ponant ex eo delicto ad eos ea iura extendere. Atque argumento huius posterioris iuris, dixit glo. verba aspergit. I. Dino Marco Cod. de questionib. quod si filius senatoriis macula alpercitur, & prius, quam eam cōtrahere, habuit, vel genuit filium, non noctet huic nepoti senatoriis, quo minus filius & nepos senatoriis dicuntur, & priuatio senatoriis, & posteris illius concessis, peritur. Neque satisfacit responso Co. ut. num. & citato ver. 4. quod sic in eis sit modus de priuilegiis, que filii competent ex transmigratione parentis conceptionis ratione: quia iam accipiuita, non possunt ob patris crimen a filiis tolli. Etenim eadem ratione ob crimen patris quodcumque non poterunt bona, habilitates, ac iura, filii natuitate ex suis parentibus semel perfectè acquisita, in pñnam ob patris crimen a filiis auferri, etiam si ea non a patre, sed a genere, & cito arerum natura tribuerentur, cive obuenient, iuxta, l. 1. ff. de interdict. & releg.

Sexto, ex concilio Tolet. 1. ca. 1. vbi, cum indulgentia omnibus illis concedatur, qui in infidelitate inciderint, sic tubiuitur; Quod etiam de filiis corrum determinans obseruantur quod post admissionem scelus, natu[m]e proditur. Quasi illi soli restitutione indigerent: non vero, qui natu[m]e ante crimen patris commisum. Fuit vero illud concilium totius Hispanie, in conuentu vñuersali Ecclesiastico, & laicorum, eaque de causa lex illa à republica seculari, & Ecclesiastica, vt in eis conciliis mos erat, fuit lata.

Septimo, ex 1. 6. tit. 27. par. 2. verius finem, vbi, loquuntur de pñnis corrum, qui crimen lafa maiestatis incurrit, filiorumque iporum subiungitur. Per efto se entende de los hijos, que ouien hecho antes que era en mas de los que despues fiziesen, seyendo ellos tan de mala ventura que vños fincasen. Calos derechos, que fallaron los antiguos de Elpanna, en todas las cofas, alli do pñfieron pena a los hijos, por razón de sus padres. Siempre guardaron esto, que non ouiesen pena los que ante anian, que el hecho malo fiziesen. Fueran en de si fiesen en los aparceros (id est loci) en los bierros. A los otros, que metieren en la pena, fue por que los fizieron despues que estaban ponenados en el mal,

que ouiesen focho teniendo se, que en alguna azion vecijessen a aquellos mismos. Por ende mandaron, que fueren desviadas, de guna que mina a pedies en haber mal, ni la tierra finca de pñra, ni los oros, que lo oyesen: someten donde escarmiento. Item ex 1. 3. titulo 8. libro 8. noue collectionis illis verbis. Pero decimos, que ningun traidor, ni deuso, ni su hijo, que vñgo despues que hizo la tracion o clave, no pueda reaptar a otro. Nec que ad priuato illam legem latiscat easilio, quan in fine illius, sub dubio, tradere fecit Gregorio Lopez, dicens, intelligendam esse de pena expulsione a regno, que paulo ante in eadem lege statuit filii incurrerent crimen lafa Maiestatis humana: non verò in reliquo corundem filiorum penas. Neque enim villa crat ratio, quare id solum in ea pena statueretur, non verò in alijs infamie, incapa citatis ad succedendum alijs, & ad obtinenda officia publica, que sunt longe grauiores penas. Item, quia ratio illa, que in ea legi redditur, ea los derechos que fallaron los antiguos de Elpanna, en todas las cofas alli do pñfieron pena a los hijos por razón de sus padres, siempre guardaron esto, que no quisiesen pena los que anter anian, que el hecho malo fiziesen, vtique aperte omnes corrum penas comprehendit. Atqueo hac tam aperta iuria Anton. Gomez num. 16. citato arbitratum, hanc nostram sententiam amplectendam in loco regno esse. Idem conferit. Contra. verl. 4. citato circa crimen lafa Maiestatis humana: non verò circa haec refeos crimen, quia existimat, eas dispositiones lucius regni ad hoc crimen non se extenderet: arbitratum que de iure canonice eas felix extenderet, etiam ad filios ante patris haereditatis: sed certe verba proxime relatia de vñuersis pñnis loquuntur, neque legislatores Hispani id statuerunt, nisi spectata ipsam rei natura, et quandoque dispositiones iuris communis, tam ciuitatis, quam canonici. In calce enim legis 6. citato, vt hec verba subiiciuntur. Comio que segun las leyes de los emperadores los hijos de estos omnes atales, no deuen auctor a pena.

Ratio autem illa: cur filii post crimen patris natii, eis pñnis puniantur, non verò, qui ante id crimen concepti sunt, quia videlicet illi ait natu[m]e sibi a radice ja infecta, & timetur, ne mores parentum, ita iam infectorum, sequantur in reipublica penitentia: certe, quod hanc secundum partem, de timore, quod sequuntur mores parentum, solum est ratio adiuvia, & non tota, nec præcipua. Ita vero timor non ita virger, aut probabilis est in iis filiis, natu[m]e ante crimen patris, qui cõfortes crimini non fuerint, sicut in iis, qui poena natu[m]e non solum quia stirps, unde illi prolixerunt, nondum erat infecta eo crimen & præceptu affectu, sed etiam quia constat, sequitos non tuisse patrem in crimen eo patrando, cum tamen iam exirenter in rerum natura, sequi posset, si festent aduliti, dolive capaces.

Ad primum arg. Ad primum ergo argumentum in contrario dicendum est, quod quoniam lex quisquis, de filiis, nulla facta distinctione, quod natu[m]e post crimen patris, aut non, loquuntur, ex alijs tamen in iuribus civitatis, quæ sequuntur, crimen parentis solum nocere possit filiis natu[m]e post id crimen, non vero ante ea conceptis, esse eam limitandam ex expoundam, quod solum intelligatur de filiis natu[m]e post tale crimen patris. Quia enim lex indistincte loquuntur, regulariter indistincte etiæ ac vñuersaliter sit intelligenda: id tamen non habet locum, quando limitatur ac restriguntur per alia iura: præceptum, quando indistincte inelecta, non solum rigida est & inhumana, sed etiam efficiet irrationabilis. Vñpotem pñnis filium prorsus innocentem ob delictum patris in bonis, quia iam erant effecta propria tamen filii qñ superuenient crimen parentis in quo is filius non cotinebatur in potestate, sed etiam prorsus ab eo separatus. Adde, cunctim leges pñnentes, eti-

que ouien hecho, quod sit in eo capite & in ea restrictione sermo de filiis conceptis ante crimen patris: quoniam superfluitate esse portarent temporis talis hereticorum filii concepti & nati post crimen illius, in quibus locum habebat ea restrictione, nempe, quod si pater discederet reconciliatus Ecclesie, in eis filiis non habetur locum ea pena: si autem discederet impenitens, pñntem illa habebat in eis locum.

Eodem modo dicendum est ad ea, filii vel heredes, de heret. lib. 6. vbi habetur, quod si aliqui in infirmitate constituti, vocent hereticos, vt per impositionem manuum eorum accepint consolacionem, atque ita ex hac vita discedant, cunctim discessisse hereticos, neque filii, aut heredes eorum post illos mortem admittantur ad probandum, non tangunt illos cam in impositione manuum iustificatis, dum viuenter, diffamati erant de hereti, aut confiterantur mœcius illos præcepisse eos vocari. Hinc

enim volunt aliqui, etiam filios natos ante crimen, incidere in premis filiis harereticorum impositas: quoniam filii illi nati erant ante id crimen. Ad hoc dicendum est, in eo textu non esse sermonem de persona, qua filii harereticorum prouidentur bonis, aut habilitatibus, que iam erant propria ipsorummet filiorum: sed de probacione, ne ipsorum, quam quorumcunque aliorum heretorum, quo illi non fuerint, aut defecserint, harereticorum, ad effectum, ut in consequiam hereticis, non confiscetur bona omnia eorumdem harereticorum illa autem non est proprie ptem filiorum; aut heretorum, sed illorum harereticorum, esto redundet in detractionem talium filiorum, & heretorum, qui in eis bonis erant succelfuris, tunc quam bona heretici illius, non conficitur.

Ad tertium.

Ad tertium dicendum est, ibi nomine, naturorum, filios significari, & nomine, post eorum, ceteros illius descendentes: id vero intelligendum est de filiis, & post eorum, natus, post crimen patris, iuxta interpretationem aliorum iurium, vt in responione ad primum dictum est. Addit, filios illius Iohanni, cum participes fuisse in eo crimine, vt in eo capite inveniuntur.

Ad quartum.

Ad quartum dicendum est, id ius indistincte loquens, similiter intelligendum esse de filiis conceptis post crimen, iuxta alia iura, qua id exprimitur, ut in responione ad primum dictum est.

Ad quintum.

Ad quintum dicendum est, intelligi de natis ex Anna Boema post crimen solidem Henrici: non vero de aentea natis ex Catharina legitima eius uxore, ut fuit Maria, que fuit vxor secunda Regis nostri Philippi.

Ad sextum.

Ad textum dicendum est, id similiter esse limitandum & intelligendum, de filiis conceptis ac natis post crimen parentum, iuxta dispositionem iuris communis, & ea, que in responione ad primum dictum sunt.

Ad septimum.

Ad septimum dicendum est, eam sententiam cuius forma cum iure communis, est de prompta & constituta, semperque eodem modo, & pronunciatur, intelligendam eam iuxta dispositionem iuris cois.

Ad octimum.

Super etiam definitum, quod in titulo huius disputationis est propositum, atque ad quod explanandum ac definitum, tam multa haeretens dicta sunt. Neque, utrum ob crimen hereticorum, aut laesa Maiestatis potestoribus, qui institutor illius non fuit, aut si misere crimen eius, ad quem proxime deueni re maioratus debet, excludatur eius filii, aut eveni nepotes, a successione in eo maioratu, transferre, qd ad veteris ad eum vocatum, qui incapax illius non fit. Atque in primis dicendum est, si tales filii, aut nepotes, concepit, aut natu, ante crimen commissum, non excludiuntur a tali maioratu, vt dicitur sicut. Si vero concepit, aut post, id crimen commissum, quod attinet ad crimen laesa Maiestatis humanae, in eueniis, in quibus ostensum est, filios tolos illius masculos, vel de iure communis, vel de iure huius regni, vel de Lufitanio iure, reddi incapaces ad succedendum, etiam alijs ascendentibus, collateralibus, ac extraneis, dicendum est.

Ius Luti.

In primis de Lufitanio iure, huc maioratus institutus fuerit ultima voluntate, sive contra factum inter viuos, filios comitem ita crimen laesa Maiestatis, reddi omnino incapaces ad succedendum, in eo maioratu, transire, qd proinde ad veteris ad eum maioratu voluntatem. Ratio autem est, qm de iure Lufitanio, et copiat. 5. ord. tit. 2. §. 12. filii comitem talem crimen, manent in capaces omnino ad succedendum, vel per ultimam voluntatem, vel donatione, aut contractu alio inter viuos, cunctaque: quare in nullo horum maioratum poterunt succedere, accipere; illi, a priori institutore, ex praescripto illius, sed in euentu,

A quod ad ipsos effet aliquo denouendum, transibit ad veteris ad eum vocatum qui incapax illius non fit. Id quod satis innuit ordinatio ipsa Lufitania ibidem, §. 14. iuncto 17. ibi, que para elo se a capaz.

De iure vero communis, atque huius Castella regni, cum filii committentis id crimen, solum redditum finit incapaces ad succedendum ab intellectu, aut quo- 25 us alio modo per ultimam voluntatem, etiam in legatum, aut fideicommissu, non vero donatione, aut alio contractu inter viuos, vt conflat ex l. quisquis, §. filii. C. ad leg. Iul. maiest. & ex l. 2. titu. 2. p. 7. finit, explanatum est, dicendum est cum Greg. Lopez eadem l. 2. verb. mandas queles fuerent fechas, si maioratus per ultimam voluntatem sit institutus, tunc, quia comparatione talis filii haberet rationem fideicommissu vnuuefalis, aut particularis, in quo sucederet primo institutus, per ultimam voluntatem ab eo illi relatio, non posse in illo succedere, sed deuolu ad veteris ad illum a primo institutore vocatum, qui illius incapax non fit. Si vero institutus sit contractu inter viuos, in illo succederet. Vtrum autem ex eo, quod primogenitus eius sit, & incapax ad officia, & dignitates, ex hoc alio capite sit ab eo repellendum, mox dicitur dum sermo iterum de crimen hereticis.

Molina lib. 4. de primog. c. vii. n. 50. etiam ex pri-

mo illo capite contrarium affirmat. Dicitur. Primo, prius.

Quoniam cum maioratus successio a primo institutore, non autem a sequenti successore, penderet, vi-

to. Argumenta-

ture, non ex tempore, quo primogenitus natus est, sibi

secundum.

acquisitionis fuit quoddam ius primogeniture formatum ex spe firma ac invariabilis, etiam parte vien-

te: quod ius nulla lex de crimen laesa Maiestatis lo-

quens, a filio potuit auferre, sed solum potentia suc-

cedendis ijs, que ex tempore acquisitionis non erant.

Secundum, quoniam si filii proditoris, incapaces esent successionis eius maioratus, quem pater obti- nebat, sequeretur hoc quoddam maximum absurdum, quod maioratus successio ad transuersales con-

gnatos transire, exclusis filiis.

Miror sane Molinam, adeo debilitibus argumentis reicectiis opinionem illam Greg. Lopez solidè deducitam ex dubiis iuribus citatis, quod attinet ad filios natos post crimen patris: de alijs enim iam dicendum est, quod non excludi ab eo maioratu.

Ad primum ergo illius argumentum dicendum est, si loquatur de filio nato post crimen patris, fal-

sum est talium filium a tempore, quo natus est sibi

acquisitione ius nullum: lex enim antequam illi conci-

peretur, dum adhuc erat in limbis patris, fecit illum

incapacem ad succedendum in eo maioratu, ac pro-

inde, in premis crimen patris, impedit, ne in eo

id ius retuleret, ut dictum est.

Ad secundum dicendum est, id non solum esse

ad prim.

esse maximum, sed etiam nullum esse absurdum in eo euentu, in quo filii nondum concepti merito ob

crimen patris facti sunt a lege incapaces facti suc-

cessionis: non vero filii eundem, si existant tempore delationis talis maioratus, aut in defectum eorum, alii collaterales.

Ad secundum dicendum est, id non solum esse

ad secun-

dam, sed etiam non possit ob crimen hereticorum, qui etiam nepotes, coram linea maternorum, facti sunt infames, & incapaces ad ob-

tinendum officia publica ac dignitates, itcmq; quod

attinet ad crimen laesa Maiestatis humanae, quatenus similiiter filii incidentium in hoc crimen, eo ipso sunt

infames & incapaces ad obtinenda officia publica ac

dignitates, dicendum est. Nihil impedit, ut etiam infame, & incapitate, eo ipso, quod est modis filii, aut

nepotes, natu post crimen patris, aut aut, incapaces

non sunt succendi alii ab intellectu, & ex reflamme-

to, atq; obtinendi bona temporalia, donatione, & a-

liis contrahitis inter viuos, succedere, in conve-

nientem bonorum temporalium, posse etiam in vincu-

lo ma-

ioratu, ut dicitur in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.

Etiam in libro 4. de primog. c. vii. n. 50.